

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

DINGSDAG 8 JULIJ.

AMSTERDAM, 7 Julij.

Dit blad verschijnt te Amsterdam, Dagelijks behalve des Zondags. Het abonnements tarief voor 3 maanden is 3.00; voor 6 maanden 5.00; voor 12 maanden 9.00. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau van de Tijdschrift.

GERARDUS PETRUS WILMER, door de genade Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel, Bisschop van Haarlem, Assistent-Bisschop bij den Pauselijken Troon, want de geestelijkheid en de geloovigen van ons Bisdóm, vóór de Heere.

Thans door Gods goedheid in uw midden, in volen welstand teruggekeerd, vinden Wij Ons genoopt, U allen onzen innigsten dank te zeggen voor de vele en vurige smekingingen, welke Gij met zoo veel belangstelling en liefde voor Ons aan den afgoeden God hebt opgedragen.

En inderdaad, B.G., met betrekking tot dit dankoffer den Heere door ons gezamenlijk worde opgedragen, niet alleen om den godsdienstigen liefdesband, die Herder en Kudda vereenigt, maar ook omdat op onze reis en gedurende ons verblijf bij den Zetel van Petrus uwe belangen, geen oogmerklijk van de onze gescheiden zijn geweest.

O, voorzeker, B.G., Gij zult voor onzen geest en Wij droegen U in ons hart, als H. Misoffer, wat Wij op onderscheidene plaatsen, in het bijzonder in de Bouwige Stad den Heere, opdroegen; — Gij deeltet in onze smekingingen, die Wij op het Graf der H. Apostelen Petrus en Paulus; — op de gedenk teekenen van zoe vele Martelaren en andere Heiligen stortten; — met U vereenigd knielden Wij neder aan de voeten des Allerheiligsten Vaders. — Daár mogten Wij de getuigenis van uw geloof werkend doorde liefde, van uwen kinderlijken eerbied, uwe gehoorzaamheid en hulpvaardige deelneming in den drak der Kerk en van haar waardig Opperhoofd, afleggen; daár mogten Wij, tot onze groote voldoening, uit den mond van Zijne Heiligheid zelve, bij den welverdienden lof van onzen hooggeschikten Voorganger, uw voorbeeldigen godsdienst, ijver, uwe deugden hooren roemen; — daár mogten Wij eindelijk den Pauselijken Zegen over Ons, ons Bisdóm, deszelfs Stichtingen en over U allen van zijne lippen opringen, met de volmacht om die aan U allen nogmaals in persoon over te brengen.

Zoo deden en deelen Wij in dezelfden gunstigen genade schatten, gelijk Wij thans daarvoor aan God, den Vader der barmhertigheden, den God aller vertroosting, (1) van wien alle goede gaven en alle volmaakte gaven af dalen, (2) onze vereenigde hulde, van dankbaarheid zullen aanbieden.

Den Wij gaan verder. Even als onze Hoogw. Voorganger bij zijne terugkomst uit de Heilige Stad ten jare 1848, gezeen ook Wij lichaafte om U daarenboven zoo veel mogelijk deelgenooten te maken van de indrukken, welke het verblijf aldaar in de geveene omstandigheden op ons gemoed gemaakt heeft.

Onder herinnering aan al hetgeen Z. D. Hoogw., in zijnen Hoederlijken Brief van den 64 Februarij des gemelden jaars, over het vaderlijk Opperbezag van Z. H. over de Kerk en haar eendracht, zoe haar lijden en hare overwinningen, door alle tijden heen, met zoo veel juistheid en kracht heeft voorgesteld, napalen Wij Ons hier met uw godsdienstige oogste vestigen op twee zaken, de samenkomst der Bisschoppen na het, en hun vereeniging vóór den Zetel van Zijne Heiligheid.

geest der revolutie zich tegen de Rois van Petrus aantant, terwijl het eerbiedwaardig Hoofd der Kerk aan vervolging, aan verguizing, tot probe gesteld, beroofd wordt van het grootste gedeelte zijner Staten, en het overgeblevene erfdeel van Petrus als door brieschende leeuwen ter verslinding gereed, omsingeld wordt, vordert Pius niet een bevel uit, maar rigt enkel eene *uitnoodiging* aan al de Bisschoppen der Christen wereld, om eene plechtige heiligverklaring bij te wonen. En ziet, als op een wenk snellen honderde Bisschoppen van alle oorden der vijf werelddelen toe, en wel in zulk een getal als van eeuwen her niet gezien is.

Allen, hoe ook gescheiden door onmetelijke afstanden, door verschil van taal en gewoonten, zijn beziel met dezelfde gevoelens van geloof, van edelmoedige liefde, bereid om met den Vader der geloovigen lief en leed te deelen; terwijl sommigen hunner — even als dit bij de Kerkvergadering van Nicea ten jare 325 (1) plaats had, zich reeds konden beroemen voor den naam van Jesus kerker en ballingschap ondergaan te hebben.

Nog meer echter werden Wij getroffen, wanneer Wij alzoop vereenigd, Ons bij den troon van onzen H. Vader bevonden, en met Hem vóór de voeten van Jesus rustende in het Allerheiligste Sacrament, dat ons sijn verheven en in het smeekeghed de *litanie van alle Heiligen*, den zegen over Gods Kerk, in den lofzang *Veni Creator*, verlichting voor de ophanden zijnde uitspraak der heiligverklaring afsmeekten; — of met Z. H. het goddelijk Misoffer tot dat einde plegtstatig opdroegen; — of aan den H. Pauselijken Zegen over de stad en de geheele wereld uitgesproken, deelnamen; — of door Hem over de heldendeeden en de bewijzen der heiligheid van meergemelde Geleuzalgen, in Consistorie, gehoord werden; — of eindelijk (en dit overtreft alles) wanneer Wij Z. H. op Pinksterdag, in volen luister en in onbeschrijflijke majesteit, omgeven van al de Kardinaten, Patriarchen, Aartsbisschoppen, Bisschoppen, Prelaten en duizende Priesters en Geloovigen, als den vertegenwoordiger van Jesus Christus zelve, door zijn beslissend woord de Heiligheid der Dienaren Gods korden, verklaard en hen onder het getal der door de Kerk openlijk vereerde Heiligen opnamen; terwijl het *Te Deum*, door Z. H. aangeheven en door duizende stemmen voortgezet, die groote gebeurtenis onder het gelut der klokken en het gebulder van het kanon aan de geheele katholieke wereld aankondigde.

O, hoe brandende was toen ons hart in Ons! hoe groot bleek Ons de gaaf des geloofs! hoe krachtvol het opperbezag door Christus aan zijne Kerk gegeven tot hoe wenscheliken Wij, als verlicht en verward door het Pinkstervuur, elkaar geluk tot de éénige, ware, katholieke Kerk te behoren! Hoe mededigen Wij, elkander aan, om met betrouwen de voorbode dier kruishelden in de huidige noodwendigheden der Kerk af te smeeken en hunne voorbeelden kloekmoedig op te volgen! Ja wij ondervonden toen wat de H. Augustinus zegt; *de plechtige feesten der martelaren zijn opwekkingen tot het martelaarschap, om vóór te gaapen na te volgen want wij niet blijdschap, maar pijn.* (2)

Wij kunnen er niet aan denken, B.G., of diezelfde gevoelens vervullen thans uw acher hart. Zij zullen Wij vertrouwen het, nog versterkt worden, bij het hooren der Allokutie, welke Z. H. bij die gelegenheid heeft gehouden, en welke Wij U, zop wel als het Adres, waarvan Wij hierboven spraken, geheel willen mededeelen. Want, ofschoon die beide oorkonden door vele Uwer reeds gelezen zijn, hebben Wij, even als onze Hoogw.

Advertentiën van Zes regels en daar beneden worden tegen 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelrogt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Voorganger in eene dergelijke zaak (1), gomeend, dat die twee zoo gewichtige stukken, langs den kerkelijken weg tot U moesten komen en door allen gekend behoorden te worden; waarom We ook verlangd hebben, dat ze beiden — het laatste woord, als een gedenkstuk van geloof, godsdienstzin en hechtheid aan het Hoofd der Kerk — in het Archief van elke parochie zouden bewaard blijven.

Niets nieuws zult Gij uit die stukken vernemen. De gevoelens vooral, die in het Adres aan Zijne Heiligheid geuit worden, zijn reeds meermalen door de Bisschoppen en Herders aan de Geloovigen, en uit hun aller naam aan Zijne Heiligheid betuigd geworden; dan de gelegenheid was te schoon, was te plechtig om, terwijl We in persoon Ons rondom den zetel van Petrus bevonden, niet bij monde en met luider stemme diezelfde gevoelens voor den onvergetelijken Pius te herhalen, belijdende wat Hij belijdt, doemende en veroordeelende wat Hij doemt en veroordeelt.

Uit de aandachtige overweging der beide oorkonden zal het U, bij vele andere onderrigtingen, meer dan ooit, duidelijk en ontwijfelbaar worden, vooréerst, dat het eene *onloochenbare waarheid is*, bevestigd door de heersende uitspraak des Pausen en de nitdrukkelijke verklaring van schier al de Bisschoppen der katholieke wereld, dat de tijdelijke magt van den H. Stoel iets noodzakelijks en blijkbaar door Gods Voorzienigheid ingesteld is; en dat, in den tegenwoordigen staat der menscheelijke dingen, die wereldlijke magt voor het goede en vrije bestuur der Kerk en der zielen volstrekt gevorderd wordt.

Op zulk eene verklaring, B.G. van de geheele Kerk, verdwijnen in het stof alle drogredenen van ongelooft en revolutie, alle voorwantsels, door misleiding lof onkundet tegen het tijdelijk gebied der Pausen opgeworpen. — Doch ten andere blijkt het, thans, voor ieder, die een rechtschapen hart zondragt, bij ongeal of niet Katholiek zijn, dat diezelfde Kerk de vriendin en verdedigster is van het goed regt, en van de rechtvaardigheid. Zij, toch, klemt zich onafscheidbaar vast aan de Goddelijke leer; *Er is geen magt aan van God, en die aan de magt wederstaat, wederstaat aan Gods verordening...* en haalt, opzich de vervolking; (2) Zij is zoe de handhaafster der loer en den begin selven van Godsdienst en rede, waarop alle wettig geting berust, en (zonder welke alle maatschappelijke orde in een chaos van verwarring, van communis mus gestort moet worden.)

Dankt daarom, B.G., den God van barmhertigheid voor de onschatbare genade van tot die Kerk te behooren, die de *zilt en de vastigheid der waarheid is* (3); beijvert U diezelfde betingtingen, welke Wij, ook in uw aller naam aan de voeten van Z. H. hebben neergelegd, door woord en daad alom te verkondigen: gaat voort met U den roem al meer en meer waardig te maken van ware katholieken te zijn, die aan God *veeren wat Godes en den Keizenvat des Keizens is*; volhardt inzonderheit in de liefde en kinderlijke verknochtheid aan den Allerh. Vader, en vooral in gebed en hulpvaardigheid, waardoor Gij U reeds zoo loffelijk hebt onderscheiden.

Dat zal ook de vaderlijke zegen, welke Z. H. bij herhaling over U allen in het bijzonder heeft uitgesproken, en Ons bij het afscheid, in eigen handschrift heeft medegegeven, in zijne volheid over U worden afgestort en bevestigd. Dan zal, zoe als Z. H. zich in antwoord op t Adres uittrakte, aan God eer en glorie en ook ons vragtig en zaligheid geworden, om met de bekroonde Heiligen, eenmaal een nieuw loffied te zingen in het Huis des Heeren gedurende de eeuwen der eeuwen. Amen.

(1) Herd. brief van den 13^{en} Okt. 1868. (2) Rom. XII, 1, 22. (3) 1 Tim. III, 15.

